

TOP-5.3.1-16-FE1-2017-00007

**A helyi identitás és kohézió erősítése
Mezőfalva térségében**

Objektumleírások

Készült: 2019. március

Készítette: Magyar Műemléki Topográfia Nonprofit Kft.

Kisapostag épített öröksége

A Duna jobb partján elterülő többbutcás, szalagtelkes mezőföldi település. Bár egybeépült Baracs-Üdülőtelep településrészével, közigazgatásilag nem tartoznak össze. • Területe már a bronzkorban lakott volt. Az itt élt emberek a fellelt kerámiaedények után a kisapostagi kultúra elnevezést kapták. Az ókorból két római kori őrtoronymaradványt tártak fel a régészek a 6-os út építése közben. A XI-XIII. században a település a veszprémvölgyi apácák birtoka volt, majd a XIV. században a Paksy család birtokrésze lett. Egy 1217-es oklevél tanúsága szerint a középkorban jelentős dunai átkelőhely volt itt. A török időkben a folyammenti településekhez hasonlóan elnéptelenedett. A felszabadítás után a túlpartról érkező dunaegyháziak, apostagiak és dunavecseiek kezdték el művelni a földeket. Az 1782-es kataszteri térképen már Egyház szalások néven szerepel, egy 1858-as térkép már Egyház szállásokként nevesíti, 1882-ben pedig már Kis Apostag a falu neve. 1867. november 26-án kelt dokumentumok szerint Dunaegyházáról származó szlovák családok költöztek át a területre. 1891-ben közigazgatásilag Baracshoz csatolták. Fejlődése a II. világháború után a Dunai Vasmű építésével párhuzamosan fellendült.

TAK 2017 (14-20.)

Evangélikus templom

Petőfi Sándor utca

Kisebb emelkedőn, szabadon álló, egyhajós, nyeregtetős, cserépfedésű templom. • A helyi evangélikus közösség részéről a templomépítés gondolata már a II. világháború előtt megfogalmazódott. Az építkezés el is kezdődött, azonban a harcok miatt a munkálatokat le kellett állítani. Az épület végül 1950 októberére készült el. • Jelképes tornya a homlokzat síkjából rizalitszerűen kiemelkedik. Bejárata boltíves, tetején sugarasan osztott felülvilágítóval. Az utcafronti homlokzaton fent egy keskeny, álló szellőzőnyílás, két oldalán egy-egy négyzetes ablak, hosszanti homlokzatain négy-négy, többszörösen osztott, elnyújtott, boltíves ablak látható.

TAK 2017 (19.)

Lakóház

egykori Fabó-ház
Petőfi Sándor utca

Szabadon álló, kétszintes, kontyolt nyeregtetős lakóház, épült a XX. század első felében. Az építtető, ifj. Fabó Mihály vegyeskereskedéseként működött, a főútról bevezető kőbábos híd bal oldali képmezejében az FM monogram olvasható. • Az utcafront felőli homlokzat közepén rizalitszerűen előreugrik. A két szintet osztópárkány választja el egymástól, az emelet fölött attikafal emelkedik. A középrizalit vakolatarchitektúrás, szemöldökíves, könyöklőpárkányos ablakai többszörösen osztottak, a földszinti zárókő motívumos. A vakolatarchitektúra és a nyílászárókialakítás a homlokzat bal oldalán megismétlődik, a jobb oldalon egy egyszerűbb ablak és bejárati ajtó került elhelyezésre, felettük keskeny féltetővel.

TAK 2017 (24., 28.)

Petőfi-szobor

Petőfi Sándor utca

Az utca elején lévő kis parkban álló bronz mellszobor. Takács Viktória alkotása. Készült 2002-ben, a Képző- és Iparművészeti Alapítvány támogatásával. Posztamensén a költő aláírását idéző bronz díszítmény látható.

1956-os kopjafa

Petőfi Sándor utca

A Petőfi-szobortól nem messze kialakított kis téren álló faragott emlékmű. Molnár János fafaragó alkotását 2015. október 23-án, a Magyar Nemzetőrség részvételével avatták fel.

<http://nemzetorseg.hu/2015/12/14/1956-os-emlekmu-avatas-kisapostagon/>

Felhasznált irodalom

TAK 2017

Településképi arculati kézikönyv, 2017.